

<div></div>
עין משפט נר מצוה
<p></p>
<p>זו א מיי פיר מהל' ענדים הלי':</p> <p>יו ב ג מיי פיר מהל' יוסס הללס א טוטע' אליע' פיר קטן סערי א:</p> <p>יה ד מיי פיר מהל' ערפון הלי':</p> <p>יפ ה מיי שס הלי' כז עשין כזימ':</p> <p>כ ו מיי שס הללס כז:</p> <p>כא ז מיי פיר מהל' ערפון הלי':</p>

הגהות הב"ח

(א) גב' צעל מוקיס לֵה דהוא ירית לה או דילמל: (ב) רש"י ד"ה ולענד עבדי וכו' גאלה טז ג"ב (א תלפ): (ג) ד"ה לו דילמל כן וכו' היכל דירושע בה טעל נכנסים הראויים. כן נרץ להיות ויתבות דלון בעל זכנת נמחק: (ד) ד"ה ככשז וכו' לכתן סס"ד וחל"כ מ"ה מתנה לכהנים ככש עזרת:

מוסף רש"י

לכהן תהיה אחזותו מה ת"ל. לכתן סס"ה הו' לממיר ודיו ומה פ"ל לחזותו (ב"ק סט.). לשדה היוצא לכהנים. מקדש שדה אחוה ולא גאלה מן הקדש ומכרה גזבר לאחרים כשהיא יוצאה מיד הקדש ציבל מתחלקת לכהנים, שומר שנכנס בו ציבל, שנמלך וקנה לא יגאל את שדה בעלים, ואם מכר את שדה גזבר, לא יגאל עוד בעלים, אלף והיה השדה וגו' וכו' פה' כחרי"ב (שם). וגאלה אחד מן הכהנים. כלומר הולקח מן גזבר כהן היה ומנני המשמע ש ציבל היה (שם).

שינויי נוסחאות

א) אומר אלס הרי (שם טו.) בן אחר לאוחר ולא לכן (שם טו.) א יגאל את השדה (שם טו.) דן לכתן וכו' היא תחת (שם טו.) תקבלת שדה כטוסי (שם טו.) העבירה דהא בנן לעדה (שם טו.) א אס גאלה חרי' אפ גאלה טז (שם טו.) תן כדפרי' בצאת, א זוכה אלמלא גאלה (שם טו.) קנימת ס' נמחק (שם טו.) יאן ק"ו ההא דר"י (שם טו.) יט' כ"ש ופרוך והכמי (שם טו.) יג' בידו ודחי ליה משום דילפינן (שם טו.) שדה אחוה הדיבא מיתה' לומר דלניה יוצאל [מינת שיה] (שם טו.) יג' רש"י לא (שם טו.) יג' רש"י לא יגאל עוד ליד כבעלים אלף והיה וכו' ונר' ק"ק לא יגאל עוד פ"י הצעלים אלף אלף ס'.

שיטה מקובצת

בין דלענין יבום בן ובת בי דרדי נעמו מוקדש, וא"ת כיוון דבניי דבית דבת מוקדש פשוט דפסרה את מייבום כהן אי"כ אמאי לא קאמר נמי הואי טעמא דבן קודם לאח משום דפטר מייבום, וי"ל דאין טעם זה מספיק מעיקרא לרבות בן משום דפטר מן הייבום אדרבה היה לנו לרבות אח שכן קם תחת אחיו לייבום, אבל בתר דרובינן בן מטעם שכן קם תחת אביו לעידה ולעבר עברי מפתה יש לנו לדמות.
בח לבן מטעם דפסור מן הייבום. הרא"ש ויל': ודיון הוא בשל' בח לבן מטעם דפסור מן הייבום. אדרים וכו'. ובת"כ (בחקונין פוק יא הלכה א) אמרי' השדה בצאתו מלמד ששדה לשון זכר, ותימה מאי נפקא מינה, ופי' הר"ר יום טוב מיואני בדשעת ודקדוק צורך לפרש לשון זכר, וליחא דבכתבות (טז) אמר לכסאפגרה תוקדוש, ופרי' דרמי' הכא דאי שדה לשון נקבה הוה אמנא דתניה אשדה קאי ודיוק והיה השדה אם גאלה הכהן מגזבר תהיה לו כאחזותו ולא תצא מתחת ידו, אבל השתא דשדה לשון זכר אי"כ ע"כ תהיה לא אשדה קאי אלא אחזותו קאי כדורשי הכא אחזותו תהיה שלו ולא שדה זו שלו. הר"י ויל' בגליון. והקשה הר"ר יהודה מקורביל ואפילו אי תוה שדה לשון נקבה (אמאי איצטרך קרא) [נימא דאתא] לאשמועינן דהשדה ישאר לכהנים [דאלייכ אמאי איצטרך קרא] מקי"ו שמעינן ליה דיון הוא בשל אחרים אני זוכה כו', וי"ל דמילתא דאתאי בקי"ו טרח וכתב לה קרא או שמא איצטרך לשום דרשא. הרא"ש ויל': ואע"ז דמקרא ויקם שדה עפרון מפקינן נמי שדה לשון זכר מ"מ הוה אמנא דהוה אנדרונגוס כמו בכמה תיבות, אבל השתא דבהאי קרא גופיה כתב לשון זכר ע"כ תהיה אחזותו קאי כדפי'. גליון מהר"י ויל' והכל הוא תוס': נפר קדש רש' וכו'. גליון.
תימא אמאי לא גמר משדה החרם דאתקש ליה שהוא אשדה אשדה ודקדוק ר"ש גם הוא ללמוד ג"ש לאפקי מג"ש דרבי יהודה, וא"ת אמאי לא יליף קדש קדש מחטאת ואשם שהם מתנה לכהן, וי"ל משום דבשדה אחוה כתיב לכהן ולקחין מוכבי עצרת דכתיב בהו לכהן או מוקדש בית דכתיב ביה לכהן. הרא"ש ויל': שנתקבלה ג"ש דקדש קדש הוצרך ר"ש גם הוא ללמוד ג"ש לאפקי מג"ש דרבי יהודה, וא"ת אמאי לא יליף קדש קדש מחטאת ואשם שהם מתנה לכהן, וי"ל משום דבשדה אחוה כתיב לכהן ולקחין מוכבי עצרת דכתיב בהו לכהן או מוקדש בית דכתיב ביה לכהן. הרא"ש ויל':

כה:

כלום יש יבום אדא במקום שאין בן. פ"י ועדיף טפי בן מאלף צהאי מילתא אכל אין לפרש כדמשמע לפוס ריהטא דשו"ס הס דצבר הזה והוה ליה בן עדיף ציעידה ועצד עברי דלא משמע כן ציס נוחלין (צ"צ דף קט.) דמסיק דבת קודמת לאז ולאלף מטעם זה דלענין יבום בן ובת כי הדדי נינהו לענין נחלה נמי בן ובת כי הדדי נינהו אלמא ע"כ אנו לריבין לומר דמטעם זהבן עדיף טפימאלף:

אחזותו שילו ואין זו שילו. וא"ת ל"ל אחזתו בלא קרא

נוכל לסמור הקי"ו כדליתא צסוף מכלילתין גבי שדה חרמין דלייק קי"ו כה"ג דהכא ומסיק מי דמי הסם קא וכו' צעלמא הכא שקיל ליה ה"ג הוה מלי למסמר קי"ו יא' וי"ל דלי לאז אחזתו ה"א מג"ש דכהן כהן מגזל הגר דלניה יוצאה מתחת ידו וכן משמע הוה מלי למסמר קי"ו יא' וי"ל דלי דהקדש הסם פרק הגזול קמא (צ"ק דף קט: ושס) דת"ר הרי שיהיה כהן גזול הגר מנין שלא יאמר הואיל יוצאל לכהנים והרי הוא תחת ידי תהא שלי ודיו הוא אם בשל אחרים וזכה בשל עצמו לא כ"ש יצ' [וכו'] והכמי איש את קדשו לו יהיה פירוש דמנייה ילפינן (שס) דכהן מקריב קרבנותיו ככל עת וצכל שעה שירא ואפי' צמשמר שאינו שלו ואפי' דין הוא שיקריב אשמו שהוא חייב על גזל הגר וישאל גס הקרן בידו יצ' [ומשנין דילפינן כהן כהן משדה אחוה דיואל מתחת ידו ומתחלקת לכל [אחיון] הכהנים והסם מנלן ומיימי סוגיא דהכא אלמא אי לא דכתיב אחזתו ה"א בגזול הגר דלניו יואל מתחת ידו משום דכתיב ואיש את קדשו לו יהיה וילפינן נמי שדה ידו שיהי אחוה דלניה יוצאה מיד כהן מש"ה איצטרך אחזתו שלו ואין זו שלו וילפינן גזל הגר מנייה מג"ש דכהן כהן: **במה** דהצן בדמים אף כאן בדמים. וא"ת מנלן דיש להן לכהנים עליה טפי מאחר דלמל דומיא דמקדש צית דיואל צדמים לכל מי שיראה וכהן וישראל שזין צו ה"ג הוה לן למימר צוה וי"ל דמשמע ליה פשטיה דקרא הכי ואם לא יגאל את השדה פ"י הצעלים אלף עומד ציד הגזבר עד יוצל ואם מכר השדה לאיש אחר שגאלו אחר צשני דרכים אלו טו' לא יגאל עוד הצעלים מיד הקדש אלף והיה צללמו ציוצל קדש לה' לכהנים יהיה אלמא משמע ממוך הפסקוקים שיואל ליד כהנים ואמאי ג"ש לר' יהודה לאשמועינן שיואל צדמים ולא צחנס היכאל דלא גאלה אחר:

ורבי שמעון מ"ב. תימה ששרי צתמילה שואל הספר מ"ט דר' יהודה אלמא טעמא דר"ש מסתבר

בחנם ורבי [יהודה] נמי גיליף מכבשי עצרת דנין קדשי בדק הבית מקדשי

כהנים של משמר היוצל נכנסין לתוכה ו' כו' והיא חלוטה צידס: שדה רעושין. עוצזה עד שיגאלנה אחר וכשיגיע יוצל תלף מידו לכהנים: **גב' ממקדש צים**. צמקדש צית כתיב [ויקרא כז] כי יקדש את ציתו קדש וצשדה אחוה כתיב (שס) צללמו ציוצל קודש וגו' מה צית לא תלף לעולם מיד הקדש צלא דמים כדכתיב הסם והעריכו הכהן וגו' וצית לא נפקא לכהנים לעולם אלף שדה אחוה לחודה דגזירת מלך היא אף שדה אחוה לא תלף מיד הקדש צלא דמים הילכך כי פריך לה אחר הרי דמיה לצדק הצית הקדש וכו' מניי יוצל נפקא צחנס לכהנים ואי לא נגאלה יהצי כהנים דמי צחמשים שקל ושקלי לה: כצכשי עצרת כתיב [ויקרא כג] קודש יהיו לה' לכהן (ו):

(א) **ככשי עצרת ושדה אחוה מכ"ד** מתנות כהונה נינהו (צמדנר יח) אלל צית לא הוא לעולם לכהנים ואפי' גאלה אחר מיד הקדש:
את דמיה: [כתיב הכא קדש לה' כשדה חחרם וכתיב ואיש כי יקדיש את ביתו קדש] מה להלן [כבית] דבמים דכתיב ויפך חמישית סקף [אף כאן בדמים: מכבשי עצרת. דכתיב כהן קדש ויהי לה' לכהן כחנס]: דעין קרשי בדר הבית כו'. דבין בית ובין דמי שדה אחוה הוה קדשי בדק הבית:

אין מקדישין פרק שביעי ערכין

גב' לאיש אחר. והיה השדה צללמו ציוצל לכהנים: **ולא לכן**. שאס גאלה צנו אינה יוצאה לכהנים אלף לאציו: **הרי אה אמור**. שיהא כאחר ותלף לכהנים: **ליעידה**. שאס קנה אציו אמה העצריה ו' ורואה צה לעידה לו מיעדה ואין לריך לקדשה כצקף אחר אלף צללמו כסף שנתן צה אציו כשקנאה

היא מקודשת לו כדמפרש צפ"ק קדושין (דף ע"ט): **ולעצד עברי**. דעוצד את הכן אס מת אדוניו צמוך ו' שנים ואינו עוצד את האלף אס מת אדוניו צלא בן ואחיו יורשו אין זה עוצדו כדלמרינן צפ"ק קדושין (דף פ:). ה"ג מוקמינן בן צמקוס אלף לשדה אחוה דכי יהיצי דלניה יוצאה מיד אציו להתחלק לכהנים אס ו' (א) גאלו צנו לא תלף לכהנים ציוצל: **וסיפוק ליה דהכא פספי כו'**. ול"ל לתרזוי כלוס יש יבום כו': **משום**. דהא דען קס תחת אציו לעצד עברי לא נפקא לן מקרא אלף מהאי פירכא דכלוס יש יבום וכו' דלמרי' צקדושין (דף פ:). מה רלאת לרצות את הכן לעצד עברי ולהוציא את האלף מרצה אצי את הכן קס תחת אחיו **לייבום כלום יש יבום** אלף במקום שאין יבן הא יש בן אין יבום ותיופוק ליה דהכא תרתי והכא חרא משום דעבר עברי מהאי פירכא נמי הוא דנפקא ליה כלום יש יבום אלף במקום שאין יבן בעי רבה בר אבוח בת מהו שתעמיד שדה לאביה כיוון דלענין יבום בן ובת כי הדדי פטרי מוקמה או דילמא כיון דלענין נחלה בת במקום בן כי אחר דמיא לא מוקמה ת"ש דתנא דבי ר' ישמעאל כל שהוא אחר במקום בן י'והא נמי במקום בן כי אחר דמיא בעי ר' יורא אשה מי מעמיד לה שדה בעל מוקים לה (א) שכן יורשה א"ד בן מוקים לה שכן נוטל בראוי כבמוחזק יתיקו בעא מיניה רמי בר חמא מרב חסדא הקדישה פחות משתי שנים לפני היובל מהו שתצא לכהנים א"ל מאי דעתך² ונגרע מערברך והיה השדה בצאתו ביובל דבת גירעון אין דלאו בת גירעון לא אדרבה אם לא יגאל ג' השדה והיה השדה בצאתו ביובל והאי נמי בת גאולה היא: גאלה אחד מן הכהנים כו': **תנו רבנן**³ **לכהן תהיה אחזותו** **מה ת"ל** **מנין לשדה שיוצא לכהנים ביובל** וגאלה אחד מן הכהנים מנין שלא יאמר הואיל ויוצאה לכהן הרי תחת ידי ותהא שלי ודין הוא בשל אחרים אני וזכה בשל עצמי לא כ"ש ת"ל אחזותו אחוה שלו ואין זה שלו הא כיצד ייוצא מתחת ידו ומתחלקת לאחיו הכהנים: **מתני'**⁴ **הגיע יובל ולא נגאלה הכהנים נכנסין לתוכה ונותנין את דמיה דברי ר'** יהודה **ר"ש אומר נכנסין ולא נותנין ר"א אומר לא נכנסין ולא נותנין** אלא נקראת שדה גאולה עד היובל השני הגיע היובל השני ולא נגאלה נקראת ו' רטושי רטושין עד היובל השלישי לעולם אין הכהנים נכנסין לתוכה עד שיגאלנה אחר: **גב' מ"ט דרבי יהודה גמר קודש קודש ממקדיש בית מה להלן בדמים אף כאן בדמים ור"ש גמר קודש קודש מכבשי עצרת מה להלן בחנם אף כאן בחנם ורבי [יהודה]** נמי גיליף מכבשי עצרת דנין קדשי בדק הבית מקדשי

מסורת הש"ס

(א) צ"צ קח: קדושין פ: (ב) צ"ק קט: (ג) [נפל דג], (ד) [צמדנר סו], (ה) [סרין לעמ' סו].

תורה אור השלם

- ואם לא יגאל את השדה ואם קובר את השדה לאיש אחר לא יגאל עוד:
- ויקרא כו ב ואם אחר היבל יקדיש שדהו וחשב לו הבתן את הדבסף על פי השנים דחותרת עד שנת היבל וגגרע משרפה: ויקרא כו יח
- והיה השדה בצאתו ביבל קדש ילין כשדה חחרם לבתן תהיה אחזתו: ויקרא כו כא

רבינו גרשום

ואם מכר את השדה גזבר לאיש אחר לא יגאל עוד לבעלים אלא חזרו לכהנים ביובל: לאחר ולא לבן. שאם מכרה גזבר לבן המקדיש חזרות לאביו ויובל: כשהוא אומר לאיש. סתם משמע אחיו דלא יגאל עוד: מה ת"ל לאחר. לאחר לא יגאל ולא לבן: [ליעידה. דכתיב אם לבנו ייעדנה: ולעבר עברי. שנקבר את הבן אם מת אביו: דהכא תרתי. גבי בן יעידה ועבר עברי והכא ייבום לחריה משום הכי לא פריך הא והכא תרתי משום דעבר עברי מהאי פירכא כלום יש כו' הוא דנפקא הוא דאתריבר דהכי גמרינן במסכת קדושין דעבר עברי עובר את הבן ולא את האה אחא אומר את הבן או אינו אלא האה ולא את הבן מרבה אי את הבן שקם תחת אביו לעידה ולשדה אחוה אדרבה מרבה אני את האה שקם תחת (אביו) [אחיו] ליבום. ופרקינן אחוהו אדרבה ואמרנן כלום יש יבום אלא במקום שאין בן הא יש בן אין יבום ומתחם איתריבי עבר עברי דהבן קם תחת אביו לעבר עברי דלא אשכחן ליה קרא ליה לעידה גזירה אשכחן קרא שקם תחתיו הילכך ליבא לפריכי'ותופק' לידהתם'תרתיו'דלא אשכחן לתרתייו'ו מקרא אלא האי פריקנין כלום יש יבום במקום בן והוה ליה אחר דמיא: וכו' נמי דכי תחת אלא במקום בן נמי לא מוקמה שדה לאביה: אשה כדלמרינן צפרק יש נוחלין (צ"צ דף קיג:). הקדישה פחות משפי שנים לפני ציוצל וצא אחר וגאלה ולא צגירוע אלף צחמשים שלימין מהו שאלף לכהנים ציוצל כשאר שדה אחוה: **מאי דעסיך**. דמייצעי למימר דלף נפקא: **לשה היואלה לכהנים**. שרואי [למת לכהנים ציוצל שהקדישה בעלים ולא גאלה: וגאלה אחד מן הכהנים. מיד גזבר: צעל אחרים אני וזכר. ו' אס גאלה ישראל היתה יוצאה מידו ואני וזכה צה עס שאר אחיי: פ"ל לכתן פסיה אחוזתו. ואיכא למידרש הכי אחוזתו של כהן שירש מאציו תהא שלו אלל זו אינה שלו: **מתני'**

(א) **נדי** וילנא (ע"פ כירי): מלוג.

לפי דמיה: [כתיב הכא קדש לה' כשדה חחרם וכתיב ואיש כי יקדיש את ביתו קדש] מה להלן [כבית] דבמים דכתיב ויפך חמישית סקף [אף כאן בדמים: מכבשי עצרת. דכתיב כהן קדש ויהי לה' לכהן כחנס]: דעין קרשי בדר הבית כו'. דבין בית ובין דמי שדה אחוה הוה קדשי בדק הבית: